

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Decimonono.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

Columna,
Nubis,
& ignis,

Exercicia
carnis,

spiritus, ita subiles, & speciose, ut impossibile sit homini seipsum regere in sua via. Relinquat igitur homo manus & pedes, sese dei imperio permittens, sua ratione nihil confisus, ut Hieremi dicit. Domine scio quod via hominis non est in manu eius. Hoc enim figuratum est, quando filii Israel egressis Aegypto, nulla via, nullus cibus, nullus potus, nullum fuit auxilium. Ideo deus eos precedebat die nube clara, noctu vero columna ignea, alens eos coelitus manna, ita conseruans eorum calcametra & vestes ut non attererentur, sicut legitur in libris Mosi. Itaque oramus: Adueniat regnum tuum, ut tu nos regas, & non nos nosipsos. Neque enim quicquam in nobis est periculosius propria nostra & voluntate & ratione. Et hoc est primum & summum dei in nobis opus, & optima exercitatio nostra opera omittendi, vacuos, liberos & ociosos, & a voluntate & a ratione, ferari, & sese deo in omnibus committere, praesertim ubi spiritualia & bona apparent.

DECIMONONO.

Hoc sequuntur exercitationes carnis, ad interim das eius voluptates malas & crassas, ad ocium & quietem faciendam. Quas oportet a nobis ieiunijs, vigilijs, & laboribus, occidi & sedari. Ex quo fundamento discimus quantum & quare ieiunare, vigilare, & laborare debeamus. Sunt enim procul dolor multi cecorum hominum, suas abstinentias, ieiunia, vigilijs, labores, hoc tantum nomine exercentium, quod existimant esse bona opera, & illis secula multa promereri. Ideo procedentes eiusmodi interdum tam multa faciunt, ut interim sicut corpora sua perdunt, ita capita in demeritam agunt. At longe ceciores sunt hi, qui ieiunia non solum ut illi secundum multitudinem vel longitudinem metiuntur, sed etiam secundum cibos, rati multo melius esse si non vescantur carne quadrupedum, ovis aut butyro. Hos vincunt qui ieiunia secundum sanctos indicant, & iuxta dies eligunt, hic feria quarta, ille sabbato, hic S. Barbarae, ille diuo Sebastiano, & deinceps. Hi omnes in ieiunio nihil aliud querunt nisi opus in seipso, quo facto, arbitrantur bene factum. Hic enim prudens pretereo, non nullos sic ieiunare, ut tamen ad ebrietatem potent, non illos vero ita opulenter piscibus, & alijs epulis vescentes ieiunare, ut multo minoris carne quadrupedum, ovis, & butyro vescerentur. Nam eiusmodi ieiunare, non est ieiunare, sed & ieiunium & deum derisum habere. Ideo permiserim eligi a quoque dies, cibos, multaque diuina ieiunandi, pro suo arbitrio, modo ne ibi subsistat. Sed obseruet suam carnem, cui pro eius ferocia & perulentia ieiunia, vigilijs, & labores imponat, neque plura, siue Pontifex, ecclesiae, Episcopus,

Episcopus, confessor, siue quisquis alius præceperit. Nam ieiuniorum, vigiliarum, & laborum modus & regula a nemine secundum ciborum multitudinem die sue, sed pro incremento vel decreto carnalis concupiscentie & ferocitatis accipienda est, ad quas tantum occidendas & opprimendas, & non ob alia, ieiunia, vigiliæ, & labores instituti sunt. Quod si eiusmodi voluptates non essent, idem valeret comedere quod ieiunare, idem dormire quod vigilare, idem ociari quod laborare, & vnun tam bonum esset quæ alterum, sine omni discrimine.

VIGESIMO.

¶ Si igitur quispiam sentiret & inuineret plus ferocitatis in carne sua expiscibus quæ ex ouis & carne quadrupedum nasci, debet carne quadrupedum, & non piscibus vesci. Rursum sentiens caput corrumpi & infatuari, corpus & stomachum corrumpi ieiunio, vel non opus esse opprimere ferocitatem carnis sue, ieiunium prorsus relinquat, comedens, dormiens, ocians, quantum sibi opus est ad sanitatem, nihil respiciendo id contra vel Ecclesie præcepta vel ordinis & status leges sit. Neque enim vel vlla Ecclesie præcepta, vel vllæ vllius ordinis constitutiones possunt ieiunia, vigiliæ & labores arctius instituire & præscribere quam quatenus profunt, carni & eius voluptatibus & cupiditatibus edomandis atque mortificandis. Vbiunquæ autem hoc scopo præterito, ieiunia, cibos, somnium, vigiliæ, seuerius præcipiunt quam caro perferre possit, vel interimende cupiditati opus sit, & ita natura corrumpitur, caput perditur, tum nemo sibi proponat a se opus bonum esse factum, sese vel ecclesie præceptis, vel ordinis constitutionibus excusans. Videbitur enim sibi ipse defuisse, & quantum in ipso fuit, sui ipsius homicida & percussor factus. Nam corpus non est datum, ad mortificandam eius naturalem vitam vel opus, sed tantum ad opprimendam eius ferocitatem. Nisi vero ferocitas tanta fuerit vt ei sine pernicie & iactura naturalis vitæ satis non possit resisti. Sicut enim dictum est, in exercitationibus ieiunij, vigiliarum, & laborum, oculus habendus est non ad opus in seipso, non ad dies, non ad multitudinem, non ad cibos, sed tantum ad ferocem & pernitentem Adam, vt ita in eo petulantia & ferocitas tollatur.

VIGESIMOPRIMO.

¶ Ex his possumus perpendere quæ prudenter vel stulte faciant nonnullæ mulieres grauidæ, & quomodo egroti sint habendi. Nam stultæ mulierculæ ieiunijs adeo nituntur, vt prius tam partus quæ sui ipsius periculum subeant, quam non equaliter vna cum alijs ieiunent, facientes sibi conscientiam, vbi nulla est, & nullam rursus facientes, vbi sit. Cuius rei causa sunt concionatores, ita temere, ita imprudenter ieiunium prædicantes, vt verum eius vsum, modum, fructum, causam, & finem nunquam

Modus & ratio ieiuniorum.

Modus & ratio ieiuniorum.